

ผลการดำเนินงานภาควิชาสรีรวิทยา

1. การจัดการเรียนการสอน

ภาควิชาสรีรวิทยามีภารกิจหลักในการจัดการเรียนการสอนระดับมหาบัณฑิตและปรัชญาคณะบัณฑิตสาขาวิชาสรีรวิทยาทางการแพทย์และเป็นภาควิชาหลักในการจัดการเรียนการสอนระดับมหาบัณฑิตและปรัชญาคณะบัณฑิตสาขาวิชาประสาทวิทยาศาสตร์ ร่วมกับภาควิชาทั้งทางปรีคลินิก และ คลินิก คืออายุรศาสตร์ จิตเวชศาสตร์ กายวิภาคศาสตร์ และ เกษษวิทยา และได้รับการสนับสนุนจากการเรียนการสอนในสาขาวิชาดังกล่าวจากคณาจารย์จาก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์และภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู โดยกระบวนการเรียนการสอนในทั้งสองสาขาวิชาได้สร้างความภาคภูมิใจให้กับภาควิชาเป็นอย่างมากเนื่องจากผลการดำเนินการจัดการเรียนการสอนในทั้งสองสาขาวิชาทำให้ผลผลิตคือบัณฑิตทั้งสองสาขาวิชาได้รับรางวัลในนานาชาติ ระดับชาติ จำนวนมาก เช่น

- The Best Poster Award presentation 1รางวัล และ The Consolation Oral Presentation Award 1 รางวัลจากการประชุม The 1st International Conference on Health Science Thai Traditional and Alternative Medicine: ICTAM
- Travel Award จาก International Brain Research Organization 2 รางวัล
- รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัยประเภท Oral Presentation ในการประชุม Experimental Biology 2013, ที่ Boston, MA, USA 1 รางวัล
- รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัยประเภทแผ่นภาพระดับปริญญาเอก ประเภทดีเด่น การประชุมวิชาการสรีรวิทยาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 42 จังหวัดเพชรบุรี 1 รางวัล
- รางวัลการนำเสนอประเภท Oral Presentation ในการประชุมวิชาการสรีรวิทยาแห่งประเทศไทย ครั้งที่ 42 จังหวัดเพชรบุรี 2 รางวัล
- รางวัลที่ 1 การนำเสนอผลงานทางวิชาการประเภท Oral Presentation ในการประชุมวิชาการคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 28 ประจำปีพศ. 2555 1 รางวัล
- รางวัลที่ 2 การนำเสนอผลงานทางวิชาการประเภท Oral Presentation ในการประชุมวิชาการคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 28 ประจำปีพศ. 2555 1 รางวัล
- รางวัลชมเชย การนำเสนอผลงานทางวิชาการประเภท Poster Presentation ในการประชุมวิชาการคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 28 ประจำปีพศ. 2555 1 รางวัล
- รางวัลการนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาระดับดีเยี่ยม ประเภท Poster Presentation ในการประชุมวิชาการระดับบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 14 1 รางวัล

นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่สังกัดภาควิชาฯยังได้รับทุนสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตศึกษา ให้ไปนำเสนอผลงานวิจัยที่ต่างประเทศ คือประเทศอังกฤษ 1 รางวัล ประเทศ สหรัฐอเมริกา 1 รางวัล และได้รับสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานวิทยานิพนธ์จากบัณฑิตศึกษา ให้ไปนำเสนอผลงานวิจัยในประเทศ 5 รางวัล

นอกจากการจัดการเรียนการสอนในทั้งสองสาขาวิชาแล้วภาควิชาฯยังเป็นภาควิชาหลักในการร่วมจัดการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาทั้งในหลักสูตรมหาบัณฑิตและปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา กับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาของภาควิชาฯ นั้นนอกจากจะให้ความสำคัญกับการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ และเตรียมบุคลากรเข้าสู่ตลาดงานทั้งในและต่างประเทศ ภาควิชาฯ ยังให้ความสำคัญกับการสร้างจิตสำนึกการรับผิดชอบต่อสังคม การเตรียมบัณฑิตเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการซึ่งเน้นการสร้างนวัตกรรม มีความยืดหยุ่นปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และสร้างความผูกพันของศิษย์เก่าและภาควิชาฯ

การจัดการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีนั้นภาควิชาฯ ร่วมกับคณะแพทยศาสตร์ในการจัดการเรียนการสอนใน Module ต่างๆ ให้กับคณะแพทยศาสตร์และจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรวิทยาศาสตร์สุขภาพตลอดจนการศึกษาระดับปริญญาตรีของคณะศึกษาศาสตร์ โดยเน้นการร่วมมือกับกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และสอดคล้องตามความต้องการ จึงมีรูปแบบการเรียนที่หลากหลาย เช่น Case Based Learning, Project Based Learning และภาควิชาฯ ให้ความสำคัญกับการลดโอกาสสูญเสียทางการศึกษาจึงมีการดูแลนักศึกษากลุ่มเสี่ยง โดยการติดตามและให้บริการปรึกษาผ่านทางรูปแบบต่างๆ ทั้ง e-mail, โทรศัพท์ และการสอนเสริม

อีกหนึ่งความภาคภูมิใจที่ภาควิชาฯ มีด้านการเรียนการสอน คือ รศ.การดี เอื้อวิชญาแพทย์ อาจารย์ของภาควิชาฯ ได้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่นด้านปรีคลินิก ในปี พ.ศ. 2556

2. การวิจัย

ภาควิชาฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิจัยเพื่อรองรับการก้าวสู่วิสัยทัศน์การเป็น 1 ใน 50 ของเอเชีย และรองรับเป็นมหาวิทยาลัยวิจัยของมหาวิทยาลัยขอนแก่นเน้นระบบการทำงานเป็นทีมจึงมีกลุ่มวิจัยทั้งสังกัดคณะแพทยศาสตร์ และกลุ่มวิจัยระดับมหาวิทยาลัย การดำเนินงานด้านนี้สามารถก้าวหน้าได้เป็นอย่างดีทำให้มีผลการดำเนินงานที่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. การดำเนินงานของกลุ่มวิจัยการแพทย์ทางเลือกแบบบูรณาการที่นักวิจัยของภาควิชาฯ เป็นแกนนำได้รับรางวัลชนะเลิศการนำเสนอผลงานในมหกรรมการวิจัยระดับท้องถิ่นซึ่งจัดโดยสภาวิจัยแห่งชาติและมหาวิทยาลัยขอนแก่นตลอดจนสถาบันการศึกษาชั้นนำในภาคอีสาน ผลงานวิจัยของอาจารย์ในภาควิชาฯ ได้รับอนุสิทธิบัตรจำนวนมาก งานวิจัยบางส่วนมีการนำไปประกอบผลการพิจารณา นโยบายเช่นการพัฒนาฯ สมุนไพรเข้าสู่บัญชียาหลัก ของคณะกรรมการพัฒนาฯ สมุนไพรเข้าสู่บัญชียาหลัก

งานวิจัยบางชิ้นซึ่งร่วมจัดทำในการทำวิจัยแบบมุ่งเป้าการพัฒนาสมุนไพรภายใต้การสนับสนุนของสภาวิจัยแห่งชาติมีการนำไปพัฒนาต่อยอดโดยองค์กรเกษตรกรเพื่อพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์เสริมสุขภาพ นอกจากนี้ผลงานวิจัยของนักวิจัยในภาควิชาฯ ยังได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรใน The Forum on China-Asean Technology Transfer and Collaborative Innovation ซึ่งจัดโดยกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของจีนที่เมืองหนานหนิง มณฑลกวางสี ประเทศจีน งานวิจัยของภาควิชาฯ ยังเน้นการสร้างเครือข่ายภายใต้การสนับสนุนขององค์กรทั้งภายในและภายนอก โดยมีโครงการที่ได้รับการสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวกับสมุนไพรเรื่อง Database Construction and Flora of China-ASEAN Medicinal Plant ภายใต้การสนับสนุนของ Chinese-ASEAN Science and Technology Cooperation and Technology Transfer Platforms ซึ่งเป็นความร่วมมือของของนักวิจัยของไทย จีน พม่า ลาว และเวียดนาม นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนการพัฒนาจากกระทรวงต่างประเทศภายใต้ Thailand International Development Cooperation Agency ในการจัดทำโครงการพัฒนาสมุนไพรเป็นผลิตภัณฑ์สุขภาพ

ในด้านงานวิจัยภาควิชาฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานวิจัยที่เน้นการสร้างความเป็นเอกลักษณ์และสอดคล้องกับสมรรถนะของภาควิชาฯ คือการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาพัฒนาการสร้างเสริมและแก้ไขปัญหาสุขภาพ โดยเน้นการพัฒนาอาหารและผลิตภัณฑ์สุขภาพจากผลิตภัณฑ์เกษตร นอกจากนี้ภาควิชาฯ ยังเน้นการวิจัยด้านการแพทย์ทางเลือกในรูปแบบต่างๆ เช่น การออกกำลังกาย การพัฒนางานวิจัยเพื่อสนับสนุนการใช้ศาสตร์การแพทย์ทางเลือก ในการรักษาความผิดปกติ เช่น อโรมาเธอราปี และการกระตุ้นการทำงานของเมอริเดียน (meridian) ด้วยการฝังเข็ม (needle acupuncture), การใช้แสงเลเซอร์ หรือ เลเซอร์อะคูพองเจอร์ (Laser acupuncture), และ การใช้สมุนไพร หรือ ฟาร์มาโคพองเจอร์ (Pharmacopuncture)

ในด้านการนำเทคโนโลยีมาพัฒนาการรักษาโรคต่างๆ เช่น การใช้ Transcranial-direct current stimulation ในการรักษาโรคทางระบบประสาท การใช้ Nanotechnology เช่น electrospun nanofiber มาใช้เป็นเครื่องมือนำส่งสารออกฤทธิ์ Stem cell, Reproductive Medicine และ การใช้ Pulse wave มาใช้ในการเปลี่ยนแปลงของหลอดเลือด

3. การบริการ

ภาควิชาฯ มีการให้บริการเชิงวิชาการทั้งการนำความรู้ความชำนาญไปถ่ายทอดให้ชุมชนเป้าหมาย และคณาจารย์ของภาควิชาฯ เป็น reviewer และ Editorial Board ในวารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลที่เป็นที่ยอมรับและมี Impact factor

4. การอนุรักษ์ พัฒนา ถ่ายทอดและฟื้นฟูขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม

ภาควิชาฯ ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของไทยโดยนำมาบูรณาการในพันธกิจทั้ง 3 ด้านการภาควิชาฯ คือการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการ และยังให้ความสำคัญกับการสืบสานวัฒนธรรมและประเพณีไทย ที่สำคัญ เช่น สงกรานต์

5. การพัฒนาภาควิชาฯ

การพัฒนาภาควิชาฯ นั้นเน้นการพัฒนาโดยการนำสมรรถนะหลักของภาควิชาด้านการแพทย์ทางเลือกและการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีมาสร้างเสริมสุขภาพ มาสร้างจุดเด่นและเอกลักษณ์ ตลอดจนความสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยบูรณาการทุกด้านเพื่อเน้น “สืบสานภูมิปัญญา พัฒนานวัตกรรม ก้าวนำสู่อาเซียน”

6. การพัฒนาบุคลากร

ภาควิชาฯ ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับการก้าวสู่วิสัยทัศน์ และ สอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคม อย่างไรก็ตามในกลุ่มสายผู้สอนนั้นนอกจากที่กล่าวมาแล้วยังเน้นการสอดคล้องกับ individual profile ของแต่ละคน เช่นบางคนเน้นการพัฒนาเรียนรู้สายการบริหารเพิ่มเติมโดยเฉพาะรูปแบบ training on the job ในขณะที่บางคนเน้นการพัฒนาสนับสนุนด้านงานวิจัย

7. จุดแข็งของภาควิชาหรือผลงานที่ภูมิใจในรอบปี

- สามารถผลิตบัณฑิตที่มีความสามารถเป็นมาตรฐานสากล ได้รับรางวัลระดับนานาชาติและนานาชาติจำนวนมาก
- ผลงานวิจัยมีการนำไปใช้จริง มีอนุสิทธิบัตร ได้รับการยอมรับทั้งในและต่างประเทศ มีอัตราการเติบโตด้านงานวิจัยในเกณฑ์ดี
- บุคลากรมีความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับระดับนานาชาติ และระดับชาติ เป็น Editorial Board เป็น Reviewer ในวารสารระดับนานาชาติที่มี Impact factor เป็นอนุกรรมการระดับชาติของรัฐบาล
- บุคลากรเป็นอาจารย์ตัวอย่างระดับปรีคลินิก

อาจารย์ตัวอย่างชั้นปรีคลินิก ประจำปี พ.ศ.2556

พญ.ภารดี เอื้อวิญญาแพทย์

รองศาสตราจารย์ ระดับ 9
ภาควิชาสูติวิทยา คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ปณิธาน

“รักและตั้งใจที่จะมาเป็นอาจารย์ภาควิชาสูติวิทยา โดยมุ่งหวังจะทำวิชาให้นักศึกษาเข้าใจได้มีสุขภาพสมบูรณ์ และเกิดกระบวนการความรู้พื้นฐานกับการนำไปใช้ในแต่ละวิชาชีพของนักศึกษา”